

Malákov: Chci referendum proti patřičným HDP na obranu

Popis

ROZHOVOR: Levice zase musí být ve Sněmovně. Podle šéfkyně Sociálně demokratické strany Malákové je nutné, aby v dolní komoře Parlamentu opět zazněly obavy obyčejných lidí. Bývalý ministr práce slibuje 13. důchod nebo výplaty vyšší o 10 tisíc korun. Vzápětí na to chce mimo jiné sektorovou daň pro velké nadnárodní firmy.

Proč je to důležité? Pro Malákovou a SOCDEM má být spojení se Státem poslední možnost, jak by se mohla kdysi velká strana opět vrátit do Sněmovny. Totéž ale platí i obráceně pro komunisty.

Ve vašich programových prioritách je heslo „Bydlení je naše zbrojení“. Jak chcete zajistit dostupné bydlení a vdechnout skvělý model, který se budoval sto let?

Lepší začít pozdě než nikdy. Ukazuje se, že když se bydlení přenechá jen trhu, ať se vznikne nedostatek, který extrahovat a urychluje ceny nahoru. Máme nejvyšší ať se přenechá ten na kupní sílu ať se ceny vlastnických nemovitostí i nájmu. A takhle to už dále nejde. Přetina domácnost se podle PAQ Research propadá do chudoby i kvůli vysokým cenám bydlení. A tak se nám to propisuje do poklesu porodnosti.

Takže už nejde jen o současnou situaci obyvatelstva, ale zadělat i vdechnout si na pořadí a nabuňkoktejl. Bydlení musí zlevnit, je to naprostá priorita, a tomu má odpovídat i systém. My jsme se rozhlédli po Evropě a kdo má lepší situaci? Odpověď je Vdechnout, kde jsme se byli podívat.

To je známý fakt, ale?

Hned se k tomu dostanu. Potřebujeme, aby státní stavění. V programu máme kromě toho, že je potřeba získat pozemky a že chceme vyvinout vlastní stavební kapacitu. Ať máme tomu stavební holding a budou na to potřeba finance.

Máme ty i zdroje financování. Zprvu levnější ry od Evropské investiční banky, dále se to tak u dopravy, tak pro ně u bydlení. Splácet se to bude placením nájemem. Chceme také zavést sektorovou daň, kterou budeme financovat asi 17 miliard z těch 80 miliard, které do toho máme. Chceme danit cizince, kteří skupují nemovitosti ve velkém a nebydlí v nich. A postupně tím, jak budeme nahrazovat levnějšími nájemnými byty dávky na bydlení, budeme řídit i na dávkách. Ročně chceme dávat jedno procento HDP do výstavby bydlení.

Stát má být jeden z dalších aktérů, nemá nahradit soukromý trh, ale má zvýšit konkurenci. A chceme také podporovat, aby stavěly obce a stavební družstva. Ano, Václav má 130 let náskok, ale ne kdy začít musíme.

Kde chcete vzít parcely? Kdy se podíváme po Praze, tady zase tolik mořností není. A v dalších velkých městech je to podobné.

Bude se muset využít každá volná skulinka. Kdy se mrknete, jaký majetek má? Ad pro zastupování státu ve všech majetkových, tak se jedná o jednotlivé parcely nebo rozpadlé domy. Asi to už nebude tak, že se budou na zelené louce budovat velké sádky, i když to je taky správný postup, ale využije se prostě každá metr čtvereční.

Pro koho takové bydlení má být?

Pro mladé rodiny s dětmi a lidmi, kteří chtějí založit rodinu, potřeby ebné profese od hasičů, policistů, zdravotníků po pečovatelky nebo péči o seniory. A samozřejmě nejvíce jsou chudobou ohroženi osamělí lidé a samotvů.

Slibujete také snížení daní, zvýšení platů vyškolených o 10 tisíc korun pro státní zaměstnance!

Pro všechny, protože co se týká rovnosti mezd, jsme zatím pod tím, co odpovídá vývoji naší ekonomiky.

Jste schopni zvednout platy, ale jak chcete zvednout mzdy v soukromém sektoru?

Stát má nástroje, jak zvednout mzdy. Prvním je minimální mzda, kterou chceme každým rokem zvedat o tři tisíce. Tím pádem bude muset tempo růstu i soukromý sektor. Tato věc nejvíce ovlivní zaměstnance státu, ti byli také rekordní,

skoro čtyřicetiprocentní kumulativní inflaci vystaveni neplně nejvíc. Vše, čeho pevnovatelky v sociálních službách v Praze dostávají 34 tisíc? Pevnovatelky 34 tisíc? Pevnovatelky 32 tisíc hrubého?

Byla jsem šokovaná, když se pan ministr financí Stanjura na dotaz moderátorky v debatě na Primě zasmál. Jemu je jedno, jak se lidem žije, čeho nemohou uivit rodiny. Když se moderátorka ptala, co se stane, když začnou lidé hromadně odcházet, tak řekl, že to je přirozený výbytek. Tak bych chtěla vědět, co budeme dělat, když se pevnovatelky rozhodnou jít dělat prodáváčky, školáci půjdou do fabrik. Tahle arogance, drzost a ignorace problémů lidí, kteří tvrdě pracují a vydávají 25 tisíc měsíčně, musí skončit.

Když říkáte, že to je ošlebraná vláda, tak je tedy argument, že nástroje pro boj s inflací mají být eskalací národní banka. Jak by tedy Jana Maláková ověřila bojovnost s kumulativní inflací?

Zvláštní je, že když inflace rostla, Petr Fiala řekl, že za to má odpověď NB. Když tempo růstu inflace klesalo, tak se pan premiér chlubil, že to je jeho zásluha. Jako vláda máte dva nástroje: zákon o cenách, který má 35 let a vláda ho nevyužívá. Doporučuji se na něj podívat a oprávnit ho.

Pak je tu antimonopolní zákon, který má fungovat. Nedělá to, pan předseda (*Petr Mlsna, pozn. red.*) má postavení, plat a vzhledy ministra a na všechny odpovídá, že se s tím nedělá nic dělat. Takže tam je něco špatného. Když začaly růst ceny masa, tak po dvou měsících se pan Mlsna probudil a řekl, že zahájí kontroly, které skončí v březnu. A v březnu řekl, že problém pominul. Takže potěšujeme, aby v Česku fungovala hospodářská soutěž. To je někdo pana Mlsny, a když to nezvládá, tak musí být vyměněn.

Pan Mlsna je v Česku ale šlebraná duďa, že ne? Řekněte i roky.

Určitě.

Tedy i za vaši vládu. Tehdy fungoval?

Za naši vládu nebyla tak obrovská inflace.

Antimonopolní zákon má být stejně veden, takže se nedostatky podle vás ukázaly ať už při vysoké inflaci?

V krizi neobstál.

Slibujete nějaký daně pro pracující. Jak to chcete udělat?

Valorizovat daňový bonus. V Česku se o tom diskutuje třeba i roky. Vážichni ekonomové říkají, že situace není tak špatná, jak se zdá. Vydání lávate, tam vace platíte na daních, je evropský unikát. My tomu chceme udělat pár úprav. Jak to, že když vydání lávate nad 120 tisíc, tak vám daně i sociální a zdravotní klesají? A když vydání lávate minimální mzdu, tak platíte proporcionálně víc?

Chcete progresivní zdanění?

Mluvíme o valorizaci daňového bonusu. Česko má v tuto chvíli v podstatě regresivní zdanění. To je absurdní. Začínáme tím, že ulevíme lidem s nejvyššími příjmy.

Pak ještě chcete elektinu za hubičku. To znamená, že chcete jít takovou cestou zestátnění jako EZ?

Zestátnění jako EZ, tedy nákup minoritních vlastních akcií, a chceme, aby se regulovaly ceny energií, jak tomu bylo do roku 2007. Stačí, aby Energetický regulační úřad, to je taková bráňka antimonopolního úřadu, my máme spoustu úřadů, které nefungují, začal fungovat ve prospěch občanů.

Když akční, že máme spoustu úřadů, které nefungují, budete chtít zadržet státní?

Domnívám se, že kromě institucí, které jsem vyjmenovala, tak skutečně nějaké občan je právní. A musíme skončit to, že například úřad ednáci jako pan Foltýn (úřad strategické komunikace právní úřad vlády, pozn. red.) občanů určí. Nesmíme nazvat sviněmi a zombáky za to, že mají jiný názor.

To je pan Foltýn, nicméně plat jednoho úřadu ednáka státní nespasá !

To jsem neřekl.

Ale já se ptám, jestli a kde chcete zadržet státní?

Chci, aby lidé, kteří jsou placeni státním, měli svou práci a sloužili daňovému poplatníkovi. A na případu Energetického regulačního úřadu antimonopolního úřadu jsem vám prokázala, že to tak za tímto vlády není. Spá-

Ái si myslím, že je velká věc, že jste zamýšleli státní mizerné placení. Je naprosto nepřípustné, aby policisté zažili na 30 tisíc Kč. Jak mají v těchto situacích žít rodiny nebo je vůbec zakládat? Nebo aby paní na úřadu práce na práci nepřijala, že obsluhuje 60 klientů, kteří takhle vláda vyrobila nezvládnutou inflaci, měla 32 hrubého.

Zatím jsme se bavili o vládních dajích strážníce, co ta práce řádkářů? Kde na to vůbec vezmete?

Ekonomický program hnutí Stačí!lo! zpracovala Ilona Vihláková, nejvýznamnější česká makroekonomka. Ta odhaduje, že ve vládním rozpočtu daní je tzv. vnitropodnikové nebo transferové ceny a v odlivu dividend z našich zemí je zhruba 600 miliard korun. To znamená: lepší vládní daně, kde musíme financovat náš úřad dohlášením na to, aby si mateřské společnosti nestahovaly z našich zemí tak obrovské výnosy.

Zahraniční kapitál je u nás vítán, ale musíme se chovat jako doma, musíme tady platit daně. Tam vidíme hlavní problém pro financování našeho úřadu. A druhý věc: velké nadnárodní korporace musíme být lépe zdaněny, protože budujeme sektorovou daň.

Máte propočet u sektorových daní, jak vysoké by měla být a kolik by mohla práce investice do státního rozpočtu?

Dělejte si se bavíte o tom, aby to nedopadlo tak, jako když takhle vláda nastavila daň z mimořádných zisků. Pan ministr financí (Zbyněk Stanjura *apud pozn. red.*) počítal se sto miliardami, nakonec to bylo 40 miliard od EZU a teď nebude vůbec nic. Takže dělejte si jsou parametry, aby to fungovalo.

Které velké nadnárodní firmy by měly být takto zdaněny?

Bavíme se zejména o bankách, velkých pojišťovnách, telekomunikacích, energetice, zbrojněm přemyslu a obchodních společnostech.

Podporujete zákon o všeobecném referendu. O jakých otázkách se v něm má hlasovat?

My ho podporujeme jako Sociálně demokratické dlouhodobě. Za posledních 35 let jsme ho zkusili prosadit dvakrát. Před volbami politici lidem slibují hory doly, aby po volbách kompletně obrátili a všechny sliby porušili. Navíc máme několik skandálů v různých vládních nepochopě, viz korupce našeho aféry Dozimetr, Kampelík, prání

Řípinavých bitcoinů.

Já bych chtěl, aby kdyby lidé měli pocit, že se jim politika vymyká z rukou a už o ni nemohou nerozhodují, tak aby se posílila práva demokracie. Proto podporujeme zřetězení o všeobecném referendu a chceme ho v etnické mezinárodních otázkách. A chci, pokud se nám podaří takový zřetězení prosadit, jako první vyvolat referendum proti právu procentům HDP (*navrhujeme jen v daj na obranu podle zřetězení dojednaném zemí mi NATO a pozn. red.*).

Neodpověď děláte mi, jakých otázkách se má tékat.

Všechny, všechny etnické zahraniční věci.

Takže v referendu se bude rozhodovat i o státnímu rozpočtu a podobně ?

Zřetězení o referendu má všechny věci země EU. Vždycky zřetězení na nastavení kvóty, kolik lidí má vyvolat referendum. To je jedno kritérium. Pak je velmi důležité, za jakých práva edpokladů budu referendum platit, tedy kolik lidí se referenda účastní. A protože je to ústavní zřetězení a musí projít oběma komorami Parlamentu, jsme ochotni diskutovat, protože nám jde o to, aby to šlo i v těch mezinárodních otázkách. A k vašemu dotazu: Nepodceňte obě strany. Já si myslím, že lidé nejsou hloupí.

Nikoho nepodceňte, jen se ptám, o jakých otázkách se má rozhodovat v referendu.

My chceme, aby se rozhodovalo i v zahraničních věcech. A myslím si, že kdyby tady bude probíhat seriázná politická diskuse, tak lidé nebudou chtít hlasovat pro nějaké nesmysly. Máme pocit, že se tady neustále zesměšňují obě strany, a to je podle mě nepřípustné. Obě strany prostě jen chtějí, aby stát fungoval.

Ptám se na to, jestli tady nebude další nástroj, který má zablokovat vládnutí i třeba možnost vašich vládnutí. Těeba práva jdete s návrhem na mimořádnou valorizaci důchodů, bude o tom referendum, protože ho někdo vyvolá, a neprojde to.

To si myslím, že určitě projde.

To je hypotetický případ.

„Eskó dachody jsou tak strašná ostudná, že tohle určitě projde, to se nemusíte bát.“

Bude to pádem tem politického boje, který se rozjede a je třeba na dalším skupinu.

Už jsem zmiňoval, že referendum má být v téžina země EU a klášť ově; budou kritéria, aby to fungovalo. Já se nízoru obě aně nebojám.

A co bude dalších lat vláda, pokud ji lidé zablokují možnost vládnout?

Na Slovensku byla doteď i referenda a ani jedno nebylo platné, protože se ho zúčastnilo málo lidí. Takže cílem je v odborné diskusi nastavit taková kritéria, aby o zásadních věcech rozhodovali občané. Cílem není blokovat politický provoz, ale posílit demokracii. A druhá věc, aby skutečně mohli zastavit věci, které zničí tuhle zemi, jako je například procento HDP na obranu. Protože to vláda udělala proti vůli 91 procent občanů.

A já se znovu ptám, co bude dalších lat, pakliže občané referendem znemožní vládnout.

Když bude referendum dobře nastavené, tak se to nestane.

Jak má být referendum nastavené?

Já si myslím, že je to o kvěru a o procentu lidí, kteří se zúčastní.

Jaké má být kvěrum? Co je za vaše ideální?

My v tuhle chvíli pracujeme se 100 tisíci lidmi. Například šel bych sehnat 50 tisíc lidí na prezidentskou kandidaturu není žádná legrace. A pak si myslíme, že by to mělo být podle zúčastnění. Na Slovensku je 30 procent. Ale to je k diskusi, je to ústavní zákon. My chceme zapojit lidi do rozhodování o budoucnosti země, protože politika je tak strašně vychýlená z normálního stavu, že lidé mají pocit, že o ničem nerozhodují. Pěstávají věřit demokracii a souhlasněmu systému.

Vypadá to, že ANO vyhraje volby. Pokud se Staňilo! dostane do Sněmovny a mohlo by tak být koaličním partnerem Andreje Babiše, uvažujete, že byste se vrátili na ministerstvo práce?

O tom v tuhle chvíli vůbec neuvažuji. Důležitější je, aby byla levice zase ve Sněmovně a zaznamenaly tam starosti a obavy běžných lidí. A když koukám na výsledky veřejného mínění, tak Stašilo! ve Sněmovně je záruka toho, že tahle vláda definitivně skončí.

Umíte si představit, že byste znovu spolupracovala s Andrejem Babišem?

V tuto chvíli to nečerpám. Hlavním cílem je porazit tuto vládu ve volbách.

Kandidujete v Praze, kde bude pro Stašilo! asi nejtěžší úkol? Počítejte s tím, že vy sama se do Sněmovny nedostanete?

Vám, že to je nejtěžší úkol region. Jsem si toho vědoma, nic nepodceňuji. V politice nikdy neváte ani dne, ani hodiny.

Co bude pro Sociálně demokratickou stranu?

Když jsem předtím byla Sociálně demokratickou stranou a já jsem nechtěla kandidovat na předsedkyni, tak jsem kolegům a kolegynám narovinu řekla, že situace došla po těch letech prohraných volbách Michala a mardy tak daleko, že sami nemáme šanci. Protože Michal a marda se svými zastávkami sedí i roky hospodářské krize, omlouvám se za ten výraz, profíkal.

Navíc máme strachu z propadlého hlasu. A proto jsem od začátku mluvila o spojeních levicových sil a řekla, že úspěch bude, když alespoň někdo z nás bude mít mandát, proto že ve Sněmovně se rozhoduje o budoucnosti země a Sociálně demokratické nesmí být zase mimo.

Takže i jedno kámo eslo je úspěch.

I jedno kámo eslo by byl nářez o sto procent.

Kampaň je náročná a vyhořelá. Jak se cítíte?

Politika má bavět a naplňovat. Nemoc beru velmi vážně. Kompletně jsem změnila životní styl, velmi o sebe pečuji, hodnám odpočívám a cítím se velmi dobře.

Datum vytvoření

17.09.2025